

پاسخ درک مطلب درس ۹ فارسی

۱- ارزش و عظمت لغتنامه‌ی دهخدا را با چه کتابی برابر نهاده‌اند؟ چرا؟

پاسخ: با شاهنامه‌ی فردوسی؛ چون هر دو اثر (لغتنامه‌ی دهخدا و شاهنامه‌ی فردوسی) لغات ارزشمند فارسی را در خود حفظ و ذخیره کرده‌اند.

۲- در لغتنامه‌ی دهخدا در جلوی هر کلمه، چه اطلاعاتی آمده است؟

پاسخ: معنای آن، موارد کاربرد، طرز تلفظ صحیح، اشعاری در رابطه با آن و بسیاری اطلاعات دیگر درباره لغت قرار گرفته است.

۳- دیدگاه نویسنده نسبت به دهخدا چیست؟ عبارتی از متن بیان کنید که این نظر را نشان دهد.

پاسخ: دهخدا کار بسیار بزرگی برای زبان فارسی کرده است. (چنین کار بزرگ و عظیمی را برای زبان فارسی به غیر از دهخدا، تنها فردوسی انجام داده بود)

۴- فکر می‌کنید مصرع‌های «درد عشقی کشیده‌ام که می‌رس» و «رنج‌هایی کشیده‌ام که می‌رس» به ترتیب به کدام دغدغه‌ی دهخدا و کارهای او اشاره دارد؟

پاسخ: به ترتیب درد و سختی که از عشق کشیده و سختی‌های زیادی که تحمل کرده است.

معنی شعرو نکات درس نهم رنج هایی کشیده ام که می‌پرس

درد عشقی کشیده ام که می‌پرس زهر هجری کشیده ام که

می‌پرس

معنی: درد و سختی که از عشق و تلخی که از جدایی کشیده ام

قابل بیان نیست.

کشیده ام و کشیده ام ← قافیه (که می‌پرس ← ردیف) درد عشقی ← ترکیب اضافی

تعداد جمله ← ۴: زهر هجری ← ترکیب اضافی

گشته ام در جهان و آخر کار دلبری برگزیده ام که
می‌پرس

معنی: تمام دنیا را جست و جو کرده ام و سرانجام دلبری انتخاب کرده ام که قابل توصیف نیست

تعداد جمله ← ۳:

آخر کار ← ترکیب اضافی جهان ← متمم

می‌پرس ← کنایه از شگفت انگیز و بسیار دشوار

معنی شعرو نکات درس نهم رنج هایی کشیده ام که می‌پرس

بی تو در کلبه گدایی خویش رنج هایی کشیده ام که می‌پرس

معنی: بدون تو در گوشه خلوت خودم رنج هایی را تحمل کرده ام که قابل توصیف نیست

تعداد جمله ← ۲:

کلبه ی گدایی ← تشبیه

کلبه ی گدایی ← ترکیب اضافی

کلبه ی گدایی ← متمم

همچو حافظ، غریب در ره عشق به مقامی رسیده ام که می‌پرس

مانند حافظ، دور از وطن، روندهی راه محبت شدم و به مقام و درجهای از عرفان رسیده‌ام که پرسیدنی نیست.

رسیده ام ← قافیه (که می‌پرس ← ردیف)

تعداد جمله ← ۲:

ره عشق ← تشبیه؛ شاعر (حافظ) خود را در غریبانه پیمودن راه عشق به خود مثل و مانند کرده است

ره عشق ← ترکیب اضافی